

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากปัญหายาเสพติด และทรงพระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์ริเริ่มโครงการหลวงและหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดในปีมหามงคล พ.ศ. 2555 ขอเชิญชวนชาวไทยทุกภาคส่วนน้อมนำพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถพระราชทาน แก่คณะบุคคลที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 12 สิงหาคม 2554 ศาลาดุสิดาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2554 ร่วมแสดงเจตนารมณ์และมุ่งมั่นเป็นพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในโอกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา 7 รอบ 84 พรรษา 5 ธันวาคม 2554 และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา 12 สิงหาคม 2555 หลังจากรัฐบาลประกาศสงครามกับยาเสพติด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 และดำเนินยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด โดยกำหนด Roadmap การต่อสู้กับยาเสพติด และปฏิบัติการกวาดล้างยาเสพติดมาเป็นระยะ ทำให้สถานการณ์ปัญหา ยาเสพติดลดความรุนแรงลงจนไม่ส่งผลกระทบต่อความเดือดร้อนของประชาชน ปัจจุบัน สถานการณ์ยาเสพติด หวนกลับมาเป็นปัญหาสำคัญ และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวมีความรุนแรงมากขึ้น ใกล้เคียงกับระดับก่อนประกาศสงครามกับยาเสพติด จากผลการสำรวจความรุนแรงของปัญหาเสพติดในเดือนธันวาคม 2557 อยู่ที่ร้อยละ 1.8 ความรุนแรงของปัญหาเสพติด ได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนถึงผลการสำรวจครั้งล่าสุดในเดือนกรกฎาคม 2557 ความรุนแรงของปัญหาอยู่ที่ร้อยละ 23.4

ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งเนื่องมาจากพลังแผ่นดินทุกภาคส่วนยังไม่เข้มแข็งพอที่จะผนึกกำลังเป็นวาระของคนในชาติ ที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหาจนนำไปสู่ชัยชนะอย่างยั่งยืน รวมทั้งจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคมภายในประเทศที่ส่งผลทำให้ผู้คนส่วนหนึ่งตกเป็นเหยื่อของยาเสพติด ควบคู่กับปัจจัยจากภายนอกประเทศที่ยังคงส่งผลทำให้ปัญหาการผลิตและนำเข้ายาเสพติดยังคงเป็นปัญหาสำคัญ (แผนยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด. 2555 : 1 - 2)

จังหวัดนครพนม มีเนื้อที่ประมาณ 5,512.7 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,445,414.32 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 140 เมตร ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 740 กิโลเมตร จังหวัดนครพนม เป็นจังหวัดชายแดน ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน) ของประเทศไทย มีลักษณะเป็นแนวยาวตามฝั่งแม่น้ำโขงประมาณ 153 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังทิศเหนือติดอำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย ทิศตะวันออก ติดแขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน โดยมีแม่น้ำโขงเป็นแนวกันพรมแดน ทิศใต้ ติดอำเภอดงหลวงและอำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร ทิศตะวันตกติดอำเภอกุสุมาลย์ อำเภออากาศอำนวย และอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม แบ่งเขตปกครองออกเป็น 12 อำเภอ 97 ตำบล 1,123 หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 16 แห่ง และมีองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 86 แห่ง (ข้อมูลกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี 2552) จังหวัดนครพนม มีประชากรทั้งสิ้น 699,725 คน ชาย 348,960 คน หญิง 350,756 คน อำเภอเมืองนครพนม แบ่งการปกครองย่อยออกเป็น 9 ตำบล 112 หมู่บ้าน ท้องที่อำเภอเมืองนครพนม ประกอบด้วย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 9 แห่ง ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม ซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษา มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 8,710 คน เป็นชาย 4,316 คน หญิง 4,393 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า. 2556 : 5)

จังหวัดนครพนม เป็น 1 ใน 13 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสภาพปัญหา ยาเสพติดในระดับรุนแรง (ศักดิ์ เตชะชาญ. 2542) เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีการขยายตัวด้านเศรษฐกิจพอสมควร มีการอพยพผู้ใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งผลจากการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ ทำให้กลุ่มขบวนการได้มีการเปลี่ยนเส้นทางลำเลียงยาเสพติด โดยใช้เส้นทางลำเลียงจากพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ประเทศพม่า ผ่านลาวเข้าสู่ประเทศไทย บริเวณจังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร

ยาเสพติด ก่อให้เกิดปัญหาด้านจิตใจ ก่อให้เกิดความเครียดหรือต้องการทำงานได้ เป็นเวลานานจึงหาทางออกด้วยการเสพยาเสพติด นอกจากนี้ยังเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายแดน มีเส้นทางคมนาคมสะดวกและอยู่ห่างไกลจากกรุงเทพมหานคร ทำให้ง่ายต่อการผลิต การค้า และการลำเลียงยาเสพติด อีกทั้งยังเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวทั่วไปทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ในจังหวัดเป็นจำนวนมาก จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีการค้ายาเสพติด จังหวัดนครพนม ได้ดำเนินงาน

ตามนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตั้งแต่ปี 2541 โดยได้จัดตั้งศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดนครพนม มีผู้ว่าราชการ จังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ ได้สั่งการให้ทุกอำเภอ จัดทำโครงการหมู่บ้านปลอดยาเสพติดอย่างน้อย อำเภอละ 1 หมู่บ้าน เพื่อเป็นโครงการนำร่องตัวอย่างแก่หมู่บ้านอื่น ๆ และขยายให้ครบทุกหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่ของอำเภอต่อไป ปัจจุบันจังหวัดนครพนม มีหมู่บ้านที่กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศให้เป็นหมู่บ้านปลอดยาเสพติดแล้ว จำนวน 20 หมู่บ้าน จากหมู่บ้านทั้งหมด 905 หมู่บ้าน (สำนักงานจังหวัดนครพนม. 2545 : 2)

จากสถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดตั้งแต่ พ.ศ. 2550 - 2554 ปรากฏว่าจำนวนคดียาเสพติด มีอัตราเพิ่มขึ้นเรียงตามลำดับ กล่าวคือ พ.ศ. 2550 จำนวน 3,910 คดี พ.ศ. 2551 จำนวน 4,860 คดี พ.ศ. 2552 จำนวน 5,170 คดี พ.ศ. 2553 จำนวน 5,283 คดี และ พ.ศ. 2554 จำนวน 5,749 คดี (สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองนครพนม. 2554) อำเภอเมืองนครพนม มีพื้นที่ 853.20 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 341,280 ไร่ ประกอบด้วย 15 ตำบล 165 หมู่บ้าน ประชากร 155,529 คน จำนวนครัวเรือน 17,549 ครัวเรือน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ 40,000 บาท/ปี (สำนักงานอำเภอเมืองนครพนม. 2554 :2) เป็นอีกอำเภอหนึ่งที่ประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ที่มีลักษณะทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยการพิจารณาจากสถิติผลการจับกุมคดียาเสพติดให้โทษระหว่าง ปี พ.ศ. 2540 - 2543 ที่ปรากฏจำนวนคดียาเสพติดเพิ่มขึ้น กล่าวคือ พ.ศ. 2540 จำนวน 446 คดี พ.ศ. 2541 จำนวน 549 คดี พ.ศ. 2542 จำนวน 818 คดี พ.ศ. 2543 จำนวน 842 คดี (สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองนครพนม. 2554 :1) ถ้าพิจารณาความเดือดร้อนของราษฎรในระดับอำเภอพบว่า อำเภอเมืองนครพนม มีความเดือดร้อนที่ราษฎรได้รับ 3 อันดับแรก ได้แก่ หมู่บ้านที่มีปัญหาหายาเสพติด จำนวน 41 หมู่บ้าน หรือคิดเป็นร้อยละ 46.6 รองลงมาเป็นหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง จำนวน 40 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 45.6 และอันดับสามเป็นหมู่บ้านไม่มีทุนในการประกอบอาชีพจำนวน 36 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 41.6 (สำนักงานอำเภอเมืองนครพนม. 2554 : 2)

ในการแก้ไขปัญหาหายาเสพติดอำเภอเมืองนครพนม ได้นำนโยบายการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนมาดำเนินการในพื้นที่ โดยศีกกำลังประชาชนในหมู่บ้าน ทุกฝ่ายและทุกหมู่เหล่าให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือที่เรียกว่าพลังมวลชน ในหมู่บ้านโดยลักษณะพหุภาคี ซึ่งใช้กลไกของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) เป็นศูนย์กลางประสานความร่วมมือจากกลุ่มพลังมวลชนต่าง ๆ ในหมู่บ้าน เป็นแกนนำประสานเชื่อมโยง

ให้เกิดกระบวนการประชาคมหมู่บ้านต่อต้านยาเสพติด (สำนักทะเบียนท้องถิ่นอำเภอเมือง นครพนม. 2554 : 3)

แนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของตำบลขามเฒ่า จากการประชุมเมื่อ 9 ธันวาคม 2556 ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า โดยมี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า เป็นประธาน และผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ อาทิ ผู้อำนวยการโรงเรียน ในเขตตำบลขามเฒ่า ทั้ง 4 โรงเรียน ผู้กำกับการสถานี ตำรวจภูธรบ้านกลาง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนทั้ง 3 แห่ง ที่ประชุมมีมติ เห็นชอบในหลักการ ที่เสนอแนวทางการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ดำเนินการ เป้าหมายเครือข่ายการกักยาเสพติด และผู้กักยาเสพติดให้เป็นปัจจุบัน จัดทำและพัฒนาระบบ การข่าวที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายผู้ผลิต และผู้กักยาเสพติดที่ทันสมัย ให้เป็นรูปธรรมและมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จัดตั้งจุดตรวจจุดสกัดกั้นยาเสพติดบนเส้นทาง ตั้งด่านตรวจยานพาหนะ บนเส้นทางหลวงที่มีลักษณะถาวร สามารถตรวจคัดกรองยานพาหนะจำนวนมาก เพื่อตรวจสอบ ยานพาหนะต้องสงสัย โดยมีอุปกรณ์สนับสนุนการตรวจสอบที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถ ตรวจค้นยาเสพติด ดำเนินมาตรการในการป้องกัน โดยเน้นเป้าหมายประชาชน และเยาวชน ใน พื้นที่ และใช้ชุดตำรวจมวลชนสัมพันธ์เข้าดำเนินการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยสนับสนุนให้มีการจัดตั้งแกนนำชุมชน เพื่อ ต่อต้านยาเสพติดและสิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยพบจากสรุปผลงานประจำปี คือการขาดความร่วมมือ ร่วม ใจกันในการทำงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังของชุมชน ทุกกิจกรรม ที่เกิด สังเกตเห็นว่าแต่ละภาคส่วนทำไปเหมือนไม่ใช่เป็นหน้าที่ จึงส่งผลให้งานด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

จากสภาพปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้วิจัยจึงเป็นหนึ่งในคณะกรรมการดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ของตำบลขามเฒ่า จึงมีความสนใจในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการ มีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์การ แก้ไขปัญหาด้วยยา / ผู้กักยาเสพติด ยุทธศาสตร์ การแก้ไขปัญหา ผู้เสพยาเสพติด ยุทธศาสตร์ การแก้ไขในกลุ่มผู้ค้าย โอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด และยุทธศาสตร์บริหารจัดการแบบบูรณา การของ อปท. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของตำบลขามเฒ่า เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้หน่วยงานในพื้นที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และสามารถทำงานร่วมกันกับภาครัฐ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อันจะนำมา ซึ่งความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและต้องการศึกษาว่า ประชาชนในเขตพื้นที่ ตำบล
 ขามเต่า ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่เกิดขึ้นอย่างไร ข้อมูล
 ที่ได้จากการศึกษาจะได้นำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงาน ในการป้องกันและ
 แก้ไขปัญหายาเสพติด ในเขตพื้นที่ตำบลขามเต่า อันจะนำไปสู่ตำบลปลอดยาเสพติด
 ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้กับหน่วยงาน ตำบลอื่นและองค์กรอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไข
 ปัญหายาเสพติดของ ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกัน
 และแก้ไขปัญหายาเสพติดของ ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
 ของตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
 ยาเสพติดของตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการป้องกันและแก้ไข
 ปัญหายาเสพติดของ ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ได้แก่ ความรู้ความ
 เข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด การรับรู้สาเหตุการติดยาเสพติด การได้รับผลกระทบจากปัญหา
 ยาเสพติด ความปลอดภัยในการให้ข่าว และการได้รับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) แหล่งข้อมูล
 ในการศึกษาเป็นข้อมูลที่รวบรวม จากการออกแบบสอบถามประชาชน ในพื้นที่เขต
 ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้กรอบแนวคิด การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้วิจัยได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยอาศัยกรอบแนวคิดของ (Cohen and Uphoff. 1977 : 727) ดังนี้

- 1.1 การมีส่วนร่วมในการคิดค้นหาสาเหตุของปัญหา
- 1.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน
- 1.3 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน
- 1.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการทำวิจัย คือ พื้นที่ในเขตตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 11 หมู่บ้าน

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ขอบเขตด้านประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งในเขต ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 6,563 คน (สำนักทะเบียนท้องถิ่นอำเภอเมืองนครพนม. 2556 : 5)

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งในเขต ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้สูตรการคำนวณของ (Yamane. 1973 : 727) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 378 คน

4. ขอบเขตด้านตัวแปรในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย

- 4.1.1 ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด
- 4.1.2 ด้านการรับรู้สาเหตุการติดยาเสพติด

4.1.3 ด้านการได้รับผลกระทบจากปัญหาเสพติด

4.1.4 ด้านความปลอดภัยในการให้ข่าว

4.1.5 ด้านการได้รับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยอาศัยกรอบแนวคิดของ Cohen and Uphoff. (1977 :727 ; อ้างถึงใน ปธาน สุวรรณมงคล. 2527 : 83) ดังนี้

4.2.1 การมีส่วนร่วมในการคิดค้นหาสาเหตุของปัญหา

4.2.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน

4.2.3 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน

4.2.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยศึกษาระหว่างเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2558 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วม หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมมือและรับผิดชอบ ในกิจกรรมการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและได้มีโอกาสเป็นผู้กำหนดการตัดสินใจ คิดค้นปัญหา และดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ของการพัฒนาหรือการที่ประชาชน ได้เพิ่มศักยภาพในการ ควบคุมทรัพยากร และสถาบันต่าง ๆ ในสังคม ซึ่งสามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหานั้นและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดีขึ้น

การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การเลือกวิธีเพื่อแก้ไขปัญหานั้น การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการขยายผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วน ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการคิดค้นหาสาเหตุของปัญหา หมายถึง ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่ติดยาเสพติด พร้อมทั้งสอดส่องดูแลเด็กและเยาวชน

รวมถึงการมีส่วนร่วมในการปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการต่อต้านยาเสพติด ร่วมกิจกรรมให้เกิดการกระตุ้น รวมทั้งแจ้งข้อมูลข่าวสารและร่วมกับเจ้าหน้าที่จับกุมผู้กระทำผิด

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแนะนำผู้ติดยาเสพติดให้เข้ารับการรักษา และเยี่ยมเยียนครอบครัวผู้ติดยาเสพติด พร้อมทั้งหาข้อบกพร่องในการดำเนินงาน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน ร่วมปรึกษาหารือ วิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของเด็กและเยาวชนที่ติดยาเสพติด

3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมโครงการอบรมความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด รวมทั้งศึกษาดูงานด้านการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด และส่งเสริมกิจกรรมเพื่อต่อต้านยาเสพติด และแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้กระทำผิด รวมถึงร่วมเป็นอาสาสมัครในการสอดส่องดูแลปัญหายาเสพติด

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชุมปรับปรุงแผนชุมชน โดยรับฟังสรุปผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการตรวจสอบงบประมาณในการดำเนินโครงการ รวมถึงการให้ความเห็น พร้อมทั้งเสนอแนวทางในการปรับปรุงแผนป้องกันหรือปราบปรามยาเสพติดในชุมชน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึง ประชาชนทราบเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน และมีความรู้ความเข้าใจถึงโทษของยาเสพติด จำนวนอัตราโทษของยาเสพติด ทราบถึงข้อมูลผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้าน พร้อมทั้งดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาอย่างเร่งด่วน

การรับรู้สาเหตุการติดยาเสพติด หมายถึง ความสามารถของประชาชนที่เกี่ยวกับสาเหตุการติดยาเสพติด ได้แก่ ครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น การอยากรู้อยากทดลอง การอยู่ใกล้แหล่งที่มีสิ่งเสพติด และการถูกชักจูงจากเพื่อน รวมทั้งเกิดจากพฤติกรรมการเล่นแบบจากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ สื่อทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ความปลอดภัยในการให้ข่าว หมายถึง ประชาชนที่แจ้งข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้สึกความปลอดภัยในการแจ้งข่าวยาเสพติด และมีความเชื่อมั่นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีความหวาดระแวงในการให้ข่าว รวมถึงบุคคลในชุมชนให้ความร่วมมือในการแจ้งข่าวเกี่ยวกับยาเสพติด

การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึง ประชาชนในหมู่บ้านได้เข้ารับการอบรมและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด พร้อมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด และสามารถถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ไปสู่ผู้อื่นได้ รวมถึงการให้ความร่วมมือในการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

คณะกรรมการหมู่บ้าน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งหรือการเลือกจากคน
ในชุมชน ให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการทำงานภายในหมู่บ้าน

ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมีหรือวัตถุใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายด้วยวิธี
รับประทาน ดม สูด หรือด้วยวิธีใด ๆ ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจต้องเพิ่มขนาดการเสพ
ขึ้นตามลำดับ เนื่องจากมีความต้องการอย่างรุนแรง เมื่อไม่ได้เสพจะมีอาการผิดปกติทางร่างกาย
และจิตใจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการในการป้องกัน และแก้ไข
ปัญหายาเสพติด เพื่อจะได้แนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากยิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหายาเสพติดของ ตำบลขามเต่า ดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา
ยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ท้ายที่สุดนำไปสู่คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนให้อยู่
รอดปลอดภัยจากยาเสพติดอย่างยั่งยืน
3. เพื่อได้แนวทางการส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังมากขึ้น เพื่อจะได้ส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วม
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด